

[Mette Madsen.]

som led i den store straffelovsændring, og jeg har indtrykket af, at danskerne i de frede- lige 1930'ere stort set fandt loven tilfreds- stillende.

Men efter at vi i årene 1940-45 havde oplevet begivenheder, som man i 1930 ikke havde kunnet forestille sig, stod det danske folketing i maj 1945 i den situation, at man med tilbagevirkende kraft måtte genindføre straffelovens alvorligste sanktion: straffen til døden.

Læser man Folketingets Forhandlinger fra maj 1945 eller beretninger fra daværende folketingsmedlemmer, får man et klart billede af den samvittighedskonflikt, nødvendigheden af dette skridt måtte bringe disse vore kolleger fra dengang i. Vi ønsker alle sammen i dag at tro, at en lignende situation aldrig vil opstå igen, men nogen garanti herfor er der ingen der kan give os.

Derfor ønsker vi ikke at medvirke til at fjerne bestemmelsen om dødsstraf hverken i den borgerlige eller i den militære straffelov, fordi den jo kun gælder i de yderst ekstreme tilfælde, hvor man alligevel ville få brug for at genindføre den og dermed sætte fremtidige medlemmer af dette ting i samme menneskeligt svære situation som i 1945.

Lad mig lige til slut knytte et par bemærkninger til begrundelsen for lovforslaget. Der står her, at ifølge en FN-rapport har 9 FN-lande plus senere Sverige plus Vesttyskland afskaffet dødsstraffen. De øvrige lande, man tager til indtægt for forslaget, er foruden Island Colombia, Costa Rica, Den dominikanske Republik, Equador, Uruguay og Venezuela. Det må vist have mindst lige så stor vægt for min argumentation, at lande, der ligger os så nær som Frankrig, Schweiz, Storbritannien, Irland og Norge, stadig har dødsstraf under krigsforhold.

Kirsten Sparre Andersen (V):

Som allerede nævnt af fru Mette Madsen står venstres gruppe delt i vor indstilling til det foreliggende lovforslag.

Jeg er af den principielle indstilling, at man ikke selv under de mest ekstreme situationer i et retssamfund som det danske moralsk kan forsvare anvendelse af dødsstraf, et synspunkt, som deles af en stor del

af venstres gruppe. Derfor forstår jeg alligevel udmærket, hvorfor mange i dag ikke ønsker at fjerne og at man i 1952 indførte bestemmelsen om dødsstraf i visse ekstreme tilfælde. Den situation, hvor man i 1945 indførte dødsstraf med tilbagevirkende kraft, ønsker man ikke at et dansk folketing skal komme i igen.

Det argument har dog ikke været tilstrækkelig tungtvejende for mig. Jeg mener, at man bedre kan modstå en folkestemning om dødsstraf, hvis der ikke i gældende lov findes nogen mulighed for den form for straf. Det har fra mange sider været fremført, at dødsstraf i de tilfælde, hvor den kan anvendes efter gældende lov, ikke vil have nogen præventiv virkning. Det synspunkt deler jeg, og det har også været med i mine overvejelser.

I det foreliggende lovforslag er det ikke alene fra den borgerlige straffelov, man ønsker at fjerne muligheden for dødsstraf, denne mulighed skal også fjernes fra den militære straffelov. Jeg har været noget i tvivl: kan man i krigstid undvære en mulighed for idømmelse af dødsstraf inden for militæret? Jeg er dog endt med, at det må være min principielle indstilling, der også her må være udslagsgivende for mig.

Da en lang række argumenter — som anført af hr. Gede — allerede har været fremlagt, da dette lovforslag var til behandling for ca. et halvt år siden, vil jeg indskrænke mig til med disse ord at give udtryk for min positive indstilling.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg tror, mange her i landet, men selvfølgelig især de, der ikke har oplevet krigen 1940-45 eller i hvert fald var meget unge dengang, vil reagere på denne titel: lov om afskaffelse af dødsstraf, med at sige: ja men har vi da dødsstraf her i landet? Det er, som om denne lov fra 1952 slet ikke er forenelig med dansk retspleje og straffelovgivning.

I det radikale venstre er vi da også af den opfattelse, at dødsstraffen bør afskaffes, således som det også fremgik af den tidligere radikale ordførers, hr. Nordqvists, indlæg ved den førstebehandling af lovforslaget, der fandt sted i efteråret.

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der faldt her, og til de bemærknin-